

TEMA: PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM

DAN OSOBA S INVALIDITETOM - 3. prosinca

Čl. 23. Ako imaš neku teškoću u razvoju, imaš pravo na posebno obrazovanje i njegu, kao i sva prava iz Konvencije, kako bi mogao živjeti punim plućima.

Izvor: Konvencija UN-a o pravima djeteta – na jeziku bliskom djeci, www.dijete.hr

CILJ: Prepoznati važnost osnaživanja i uključivanja osoba s invaliditetom s ciljem ostvarivanja njihova punog potencijala.

OČEKIVANI ISHODI:

Učenik/ca će revidirati vlastiti doživljaj osoba s invaliditetom i svoju ulogu u uključivanju svake osobe kao sebi ravnopravne.

Učenik/ca će ukazati na prisutnost predrasuda prema osobama s invaliditetom.

POTREBNI MATERIJALI: računalo, projektor, zvučnici, papir većeg formata, A4 papiri, flomasteri

KORELACIJA: Sat razredne zajednice; međupredmetne teme GOO, OSR, ZDR

UZRAST: 8+ godina; prilagodite sadržaj razini kompetencija djece i mladih s kojima radite

TRAJANJE: 45 minuta; potrebna prethodna učenička priprema za sat (radni list)

TIJEK AKTIVNOSTI:

Neka se za današnju radionicu učenici pripreme ispunjavanjem zadataka s radnog lista. Ovaj sat započnite gledanjem filma **Svakom je Bog dao nešto** (trajanje 8:59; link: <https://tinyurl.com/svakom-je-bog>).

Pitanja za raspravu:

Što možemo naučiti od Tea?

Kako bismo mi mogli pomoći Teu da idemo s njim u školu?

Kako bi Teo nama mogao pomoći da idemo zajedno u razred?

Nakon gledanja filma i kraće rasprave, s učenicima mlađeg uzrasta razgovarajte o tome u čemu se oni razlikuju od Tea, a što im je zajedničko s njim. Njihove odgovore zapisujte na ploču ili papir većeg formata. S učenicima starijeg uzrasta ovu aktivnost možete raditi uz pomoć Vennovih dijagrama (učenici na papir nacrtaju 2 kružnice koje se sijeku, iznad jedne kružnice stoji Teovo ime i u nju upisuju Teove karakteristike, iznad druge kružnice svoje ime i svoje karakteristike; u dio gdje se kružnice sijeku dolaze zajednička obilježja učenika/ce i Tea).

Koristite rezultate ove aktivnosti kako biste potaknuli učenike da razmisle o tome da je, kada se govori o osobama s invaliditetom, fokus često na invaliditetu osobe, a ne na onome što osoba može, u čemu je dobra, koji su njeni ciljevi, ono što nam je svima zajedničko (želimo učiti, družiti se, raditi i

osjećati se kompetentno, imati hobije, imati ispunjen život...). U nastavku neka učenici predstave životne priče osoba s radnog lista koje su prethodno istražili - individualno ili u grupama. Zatim neka ukažu na prepreke za ravnopravno sudjelovanje u društvu koje su prepoznali u svojoj okolini stavivši se „u cipele“ jedne od osoba s invaliditetom. Nakon toga posebno se osvrnite na predrasude s kojima su se te osobe nosile ili se još nose, izazove na koje su nailazile u životu te uspjehe koje su postigle ili još uvijek postižu.

RADNI LIST – PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM

„Osobe s invaliditetom su one osobe koje imaju dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja, koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprečavati njihovo puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.“

(Izvor: <https://mdomsp.gov.hr>)

Istražite sami ili s nekoliko prijatelja i prijateljica iz razreda tko su **Stephen Hawking, Lukrecija Tomušić - Luce Lu, Greta Thunberg, Dominik Janović (HendiCappo)**. Možete odabrat i neku drugu javnu osobu s invaliditetom ili možda osobu s invaliditetom iz vaše neposredne blizine – nekog za koga smatrate da će biti zanimljiv drugim učenicima, a s ciljem doprinosa suzbijanju predrasuda prema osobama s invaliditetom.

Jedan dan „u cipelama“ osobe s invaliditetom

Osobe s invaliditetom često se nose s različitim preprekama zbog kojih nemaju jednake mogućnosti u obavljanju svakodnevnih aktivnosti.

Vaš je zadatak jedan dan osvijestiti prostor kojim se krećete, vlastite radnje, osobe koje vas okružuju i njihovo ponašanje prema vama, ali iz perspektive jedne od prethodno spomenutih osoba, one čiju ste priču odlučili i istražiti. Taj dan vodite bilješke o tome što sve osoba koju ste „odabrali“ u prethodnom zadatku ne bi mogla napraviti, u čemu ne bi mogla sudjelovati u vašem selu/gradu, na putu do škole i u školi, što bi joj bilo izazovno napraviti (npr. sudjelovanje u nastavi, odlazak u kino ili trgovinu...) jer bi je u tome sprječavao neprilagođen prostor (npr. arhitektonske barijere), neprilagođeni školski materijali, ponašanje drugih ljudi i sl.